

مروری نظری بر رابطه توانایی مدیریتی و هموارسازی سود

جواد گزدرازی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول).
Javad.gezderazi@yahoo.com

زهرا فراهانی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.
z.farahani95@gmail.com

سحر نوری

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.
sahar.nouri.2140@gmail.com

چکیده

پدیده هموارسازی سود در طول نیم قرن اخیر به عنوان یکی از جذاب ترین و بحث برانگیزترین موضوعات حسابداری و مالی توجه پژوهشگران بسیاری را به خود جلب کرده است و از دیدگاه تئوری حسابداری این پدیده در رویکرد رفتاری موضوعی مهم و قابل تامل است. عواملی مختلفی بر هموارسازی سود تاثیر دارند. یکی از این عوامل که تاثیر ویژه ای دارد، توانایی مدیریتی است. این پژوهش یک مطالعه نظری در مورد نقش توانایی مدیریتی بر هموارسازی سود است که به صورت مروری و از طریق بررسی ادبیات موجود و مطالعات کتابخانه‌ای انجام شده است. نتایج تحقیقات پیشین نشان می‌دهد مدیران با توانایی پایین، بیشتر از مدیران با توانایی بالا هنگام تصمیم‌گیری در مورد هموارسازی سود اشتباه می‌کنند. به همین دلیل مدیران کم‌توان بیشتر از مدیران با توانایی بالا متحمل هزینه‌های مربوط به هموارسازی می‌شوند و در نتیجه بر ارزش و اعتبار شرکت تاثیر منفی می‌گذارند. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که مدیران توانمندتر تمایل کمتری به هموارسازی واقعی سود داشته و به طور قابل توجهی بر هموارسازی عمدی سود تمرکز دارند. بنابراین مدیران با توانایی بالا در هموارسازی سود توانایی و کارایی بیشتری خواهند داشت و به طور موثرتری استراتژی‌های انتخاب شده را پیاده‌سازی و نسبت به هموارسازی عمدی سود اقدام می‌کنند.

واژگان کلیدی: توانایی مدیریت، هموارسازی سود، انگیزه‌های هموارسازی سود، روش‌ها و ابزارهای هموارسازی سود.

مقدمه

در جهان امروزی که سازمان‌ها و جوامع با تحولات شگرف محیطی و تکنولوژی و به تبع آن تجارت جهانی و جهانی شدن رو به رو هستند، توان دستیابی به سطح مطلوب و مورد انتظاری از عملکرد در هاله‌ای از ابهام فرو رفته است. در این رهگذر، آنچه می‌تواند حیات بالنده و رو به رشد سازمان‌ها را تضمین کند، وجود نظام مدیریتی توانا و کارآمد است (خواجوی و همکاران، ۱۳۹۵). از آنجا که مدیران سازمان‌ها با درجه توانایی‌های مختلف هستند (دیرنگ و همکاران، ۲۰۱۰)، لذا یکی از دارایی‌های نامشهود ارزشمند شرکت‌ها، توانایی مدیران بوده که توجه به آن باعث بهبود عملکرد سازمان و افزایش توان رقابت آن در بازار می‌شود (پنیدایس و همکاران، ۲۰۱۳). به اعتقاد دمیرجیان و همکاران (۲۰۱۳) توانایی مدیریت نشان دهنده میزان استعداد، شایستگی‌های فردی و ابتکار عمل و نوآوری مدیران در زمینه فعالیت‌های تجاری یک سازمان می‌باشد که به همراه سایر ویژگی‌های ذاتی شرکت، سطح کارایی شرکت را تعیین می‌کند. مدیران